

Opis

Każdy człowiek był lub będzie pacjentem, co oznacza, że stanie się on elementem coraz bardziej konkurencyjnego i komercyjnego rynku usług medycznych. Prezentowane opracowanie to pierwsza w polskiej literaturze prawniczej publikacja odnosząca się do problematyki cywilnoprawnych środków ochrony pacjenta jako konsumenta. Polskie prawo obejmuje swoją ochroną coraz więcej podmiotów uznawanych za podmioty słabsze. Rozwój medycyny i towarzyszące jej możliwości techniczne zmuszają prawodawcę do spojrzenia na jednostkę przez pryzmat nowych wyzwań. Stąd zainteresowanie autorki pacjentem postrzeganym jako konsument usług zdrowotnych. Pojawia się pytanie badawcze, które z cywilnoprawnych środków służących ochronie konsumenta mogą być wykorzystane również do ochrony pacjenta. Udzielenie na nie odpowiedzi poprzedziło ustalenie czy pacjent jest słabszą stroną obrotu oraz w jakich relacjach pacjent może być uznany za konsumenta.

W publikacji Autorka przedstawia w szczególności:

- dogłębną analizę pojęć konsumenta i pacjenta,
- odpowiedź na pytanie czy pacjent spełnia wymogi kodeksowej definicji konsumenta,
- porównanie podstawowych praw jakie przysługują konsumentom z prawami jakie przysługują pacjentom.

Książka jest adresowana do osób, które zainteresowane są rozwojem współczesnego prawa konsumentckiego oraz medycznego, szczególnie na wspólnej płaszczyźnie. Będzie ona przydatna w pracy organizacji zajmujących się problematyką praw pacjenta, prawników, osób wykonujących zawody medyczne, a także innych osób zainteresowanych omawianymi kwestiami. Publikację można polecić również studentom prawa i kierunków medycznych. Jednocześnie książka będzie przydatna pacjentom, ponieważ pokazuje pacjenta w zupełnie nowej sytuacji prawnej i wskazuje w jaki sposób egzekwować przestrzeganie należnych mu praw konsumenta.

Spis treści

Wykaz skrótów 9

Wstęp 13

Rozdział 1

Aksjologia ochrony konsumenta i pacjenta 17

1.1. Ochrona słabszej strony obrotu 17

1.1.1. Znaczenie zasady autonomii woli stron 17

1.1.2. Autonomia woli konsumenta 20

1.1.3. Autonomia woli pacjenta 22

1.1.4. Pojęcie strony słabszej 28

1.1.4.1. Kwalifikacja podmiotów uważanych za stronę słabszą 29

1.2. Przyczyny ochrony konsumenta - założenia ogólne 37

1.3. Przyczyny ochrony pacjenta - założenia ogólne 41

1.3.1. Szczególna sytuacja osoby chorej 41

1.3.2. Deficyt informacyjny 44

- 1.3.3. Organizacja systemu ochrony zdrowia 45
- 1.3.4. Zagrożenia ze strony rozwoju techniki 46
- 1.4. Porównanie prawnej sytuacji konsumenta i pacjenta 49
 - 1.4.1. Deficyt informacyjny 50
 - 1.4.2. Przymusowa sytuacja podmiotu 54
- Podsumowanie 56

Rozdział 2

- Rozwój idei ochrony konsumenta i pacjenta 59
 - 2.1. Ochrona konsumenta - wprowadzenie 59
 - 2.1.1. Prawa konsumenta i ich ochrona 59
 - 2.2. Rozwój idei ochrony konsumenta w ujęciu historycznym 60
 - 2.2.1. Ochrona konsumenta w Stanach Zjednoczonych 60
 - 2.2.2. Przyczyny ochrony konsumenta w Europie 62
 - 2.2.3. Ochrona konsumenta w Polsce 73
 - 2.3. Ochrona pacjenta 77
 - 2.3.1. Prawa pacjenta jako prawa człowieka 77
 - 2.3.2. Prawa pacjenta na tle prawa międzynarodowego 83
 - 2.3.3. Źródła praw pacjenta w Polsce 91
 - 2.3.4. Ochrona praw (interesów) pacjenta w Polsce 94
- Podsumowanie 98

Rozdział 3

- Pacjent w świetle kodeksowej definicji konsumenta 101
 - 3.1. Podmiot chroniony 101
 - 3.1.1. Definicja konsumenta w prawie Unii Europejskiej 101
 - 3.1.2. Definicja konsumenta w prawie polskim 107
 - 3.1.2.1. Stan prawny przed wprowadzeniem definicji z art. 221 k.c. 107
 - 3.1.2.2. Znaczenie definicji wprowadzonej w art. 221 k.c. w odniesieniu do definicji pozakodeksowych 111
 - 3.1.2.3. Pojęcie konsumenta w świetle nowelizacji art. 221 k.c. i projektu nowego Kodeksu cywilnego 123
 - 3.1.3. Definicja pojęcia „pacjent” - ujęcie strukturalne 124
 - 3.1.4. Definicja pojęcia „pacjent” w prawie międzynarodowym 125
 - 3.1.5. Ustawodawstwo Unii Europejskiej w sprawie pacjenta 126
 - 3.1.6. Definicje pojęcia „pacjent” w polskim ustawodawstwie 127
 - 3.2. Kontrahent podmiotu podlegającego ochronie 131
 - 3.2.1. Kontrahent konsumenta 131
 - 3.2.2. Kontrahent pacjenta 135
 - 3.3. Przedmiot stosunku prawnego 140
 - 3.3.1. Umowy z konsumentami 140
 - 3.3.2. Stosunki prawne w opiece zdrowotnej 144
 - 3.3.3. Charakterystyka czynności prawnych 146
 - 3.3.4. Czynność prawna dokonywana przez konsumenta 149
 - 3.3.5. Czynność prawna w świadczeniach medycznych 151

- 3.3.6. Charakter prawny świadczenia zdrowotnego 151
- 3.3.6.1. Rodzaje stosunków prawnych w systemie opieki zdrowotnej 151
- 3.3.6.2. Stosunek ubezpieczenia zdrowotnego 156
- 3.3.6.3. Stosunek organizacji świadczeń zdrowotnych 157
- 3.3.6.4. Umowa na rzecz osoby trzeciej 159
- 3.3.6.5. Stosunek opieki zdrowotnej 161
- 3.3.7. Zawarcie umowy o usługę medyczną i jej charakter 163
- Podsumowanie 172

Rozdział 4

- Informacja jako instrument ochrony i wzmocnienia słabej strony obrotu 177
- 4.1. Prawo pacjenta i konsumenta do informacji 177
- 4.1.1. Prawo konsumenta do informacji 177
- 4.1.2. Prawo pacjenta do informacji - ogólne założenia systemu 183
- 4.1.3. Zakres informacji podawanej pacjentowi 186
- 4.1.4. Znaczenie sposobu przekazania informacji 191
- 4.1.5. Podmiot uprawniony do uzyskania informacji 194
- 4.1.6. Prawo do bycia nieinformowanym 196
- 4.1.7. Prawo do informacji o zamiarze odstąpienia przez lekarza od leczenia 198
- 4.1.8. Prawo do informacji o prawach pacjenta 199
- 4.1.9. Prawo do informacji o rodzaju i zakresie świadczeń zdrowotnych 199
- 4.2. Cywilnoprawna ochrona podmiotów słabszych przez informację 200
- 4.2.1. Ochrona praw i interesów podmiotu słabszego 200
- 4.2.2. Treść obowiązku w stosunkach konsumenckich 203
- 4.2.2.1. Obowiązek informacyjny przedkontraktowy 203
- 4.2.2.2. Obowiązek informacyjny wymagany przy związaniu umową 207
- 4.2.3. Sposób utrwalenia informacji 207
- 4.2.4. Skutki naruszenia obowiązku informacyjnego 210
- 4.2.5. Obowiązek informacyjny w zakresie umów o świadczenia zdrowotne 213
- 4.2.5.1. Treść obowiązku 213
- 4.2.5.2. Telemedycyna 216
- 4.2.5.3. Obowiązki informacyjne przy sprzedaży produktów leczniczych 220
- 4.2.6. Sposób utrwalenia 221
- 4.2.7. Sankcje naruszenia obowiązku informacyjnego w przypadku pacjenta 226
- 4.3. Znaczenie reklamy jako źródła informacji 231
- 4.3.1. Reklama jako źródło informacji konsumenckiej 231
- 4.3.2. Znaczenie reklamy w stosunku do pacjenta i jej ograniczenia 234
- 4.4. Obowiązki w zakresie reklamy kierowanej do konsumenta 241
- 4.4.1. Reklama czynem nieuczciwej konkurencji 241
- 4.4.2. Ustawowe zakazy reklamy 243
- 4.4.3. Nieuczciwa reklama produktów leczniczych 244
- Podsumowanie 251

Rozdział 5

- Środki wzmacniające prawo do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa 255

5.1. Zagadnienia ogólne	255
5.2. Bezpieczeństwo oraz jakość wyrobów i usług - zasady ogólne	258
5.3. Sprzedaż środków farmakologicznych i wyrobów medycznych	260
5.4. Ochrona konsumentów przed produktami niebezpiecznymi	265
5.4.1. Ogólne bezpieczeństwo produktów w obrocie z konsumentami	265
5.4.2. Bezpieczeństwo produktów leczniczych	268
5.4.3. Bezpieczeństwo wyrobów medycznych	270
5.4.4. Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez produkt niebezpieczny	275
5.4.5. Produkty lecznicze i wyroby medyczne jako produkty niebezpieczne	280
5.4.5.1. Pojęcie producenta produktu w sferze medycznej	281
5.4.5.2. Odpowiedzialność producenta produktu leczniczego	282
5.4.5.3. Odpowiedzialność za wadliwe wyroby medyczne	283
Podsumowanie	291
Zakończenie	293
Bibliografia	307